

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-11686/2016-ERU

V Praze dne 28. listopadu 2016

Č. j. 11686-3/2016-ERU

P Ř Í K A Z

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, v příkazním řízení podle ust. § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), vedeném pod sp. zn. OSR-10294/2016-ERU s účastníkem řízení, kterým je fyzická osoba podnikající [REDAKCE] se sídlem [REDAKCE], IČO: [REDAKCE], ve věci podezření ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2015 (dále jen „energetický zákon“), rozhodl

takto:

I. Účastník řízení, fyzická osoba podnikající [REDAKCE], se sídlem [REDAKCE], IČO: [REDAKCE] (dále jen „účastník řízení“), se tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 20. října 2015 v katastrálním území Lázně Kynžvart v ulici Zahradní u nemovitosti č. p. 164 v ochranném pásmu plynárenského zařízení strojním mechanismem (bagr) zemní práce v souvislosti s realizací stavby „Vodovodní řady – Lázně Kynžvart, ul. Zahradní a K Rybníku“ (dále jen „stavba“), při kterých došlo k poškození středotlaké plynovodní přípojky IPE DN 25 (dále jen „plynárenské zařízení“) a tím k porušení zákazu poškození plynárenského zařízení činností v ochranném pásmu či mimo ně, **dopustil spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona.**

II. Podle ust. § 91a odst. 4 energetického zákona se účastníkovi řízení za spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) téhož zákona ukládá **pokuta ve výši 52 000 Kč** (slovy: padesát dva tisíc korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto příkazu na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, se sídlem Na Příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 58016.

III. Podle ust. § 79 odst. 5 správního řádu ve spojení s ust. § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, se účastníkovi řízení ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto příkazu, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 58016.

Odůvodnění

Dne 5. dubna 2016 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) v důsledku zjištění poškození plynárenského zařízení, k němuž došlo dne 20. října 2015 v katastrálním území Lázně Kynžvart v ulici Zahradní u nemovitosti č. p. 164, kontrolu ve věci dodržování ust. § 68 odst. 3 energetického zákona účastníkem řízení. V průběhu kontroly shromáždil kontrolní orgán podklady pro zjištění stavu věci v souladu s ust. § 3 správního řádu, na základě kterých vyhotovil dne 20. července 2016 Protokol o kontrole č. ██████████, č. j. 03530-10/2016-ERU (dále jen „protokol o kontrole“). Vůči kontrolnímu zjištění uvedenému v protokole o kontrole neuplatnil účastník řízení žádné námítky.

Po prostudování podkladů obsažených v kontrolním spise sp. zn. 03530/2016-ERU, který byl převzat do správního spisu dne 10. listopadu 2016, dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustil účastník řízení a že jsou dostatečně zjištěny všechny okolnosti daného případu se zjištěním stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti ve smyslu ustanovení § 3 správního řádu, a proto přistoupil v souladu s ust. § 150 správního řádu k vydání tohoto příkazu.

Dne 20. října 2016 přijal územní správce plynárenských sítí společnosti RWE Distribuční služby, s.r.o., hlášení o zásahu v ochranném pásmu plynárenského zařízení provozovaného společností RWE GasNet, s.r.o., ke kterému došlo v katastrálním území Lázně Kynžvart v ulici Zahradní u nemovitosti č. p. 164 v důsledku provádění zemních prací v souvislosti s realizací stavby. Kontrolou bylo zjištěno poškození plynárenského zařízení.

Při kontrole bylo zjištěno, že zemní práce v souvislosti s realizací stavby prováděl účastník řízení v postavení dodavatele na základě celoroční rámcové objednávky na rok 2015 č. 68 na poskytnutí dopravních prostředků. Odběratelem byla společnost Vodohospodářské stavby, společnost s ručením omezeným.

Vyjádření o existenci plynárenského zařízení v zájmovém území stavby, spolu s vymezením podmínek pro provádění zemních výkopových prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení, bylo prostřednictvím společnosti CHEVAK Cheb, a.s., požadováno a následně správcem plynárenského zařízení dne 28. ledna 2015 vydáno společně s detailním zákresem plynárenského zařízení do mapových podkladů.

Dne 28. ledna 2015 vydal správce plynárenského zařízení ke stavbě stanovisko o existenci sítí plynárenského zařízení zn. ██████████ s vymezením podmínek pro provádění zemních prací v ochranném pásmu dotčených plynárenských zařízení. Vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu bylo provedeno dne 8. července 2015, o čemž byl téhož dne vyhotoven protokol. Vlastní existence plynárenského zařízení tak byla účastníkovi řízení před vlastním zahájením zemních prací prokazatelně známa.

Dne 20. října 2015 došlo v ochranném pásmu plynárenského zařízení v katastrálním území Lázně Kynžvart v ulici Zahradní u nemovitosti č. p. 164 v souvislosti s prováděním zemních prací souvisejících s realizací stavby k poškození plynárenského zařízení účastníkem řízení.

Společnost Vodohospodářské stavby, společnost s ručením omezeným, k poškození plynárenského zařízení ze dne 30. března 2016 uvedla, že po odhalení plynárenského zařízení ručně kopanou sondou byl mimo ochranné pásmo plynárenského zařízení strojně proveden

výkop. Ruční práce prováděl pan [REDAKCE], zaměstnanec společnosti Vodohospodářské stavby, společnost s ručením omezeným. Strojní mechanismus (bagr) obsluhoval pan [REDAKCE], zaměstnanec účastníka řízení. K vlastnímu poškození plynárenského zařízení společnost Vodohospodářské stavby, společnost s ručením omezeným, uvedla, že k němu došlo sesunutím velkého kamene přes bočnici nákladního automobilu a následným pádem na plynárenské zařízení při nakládání kamenité zeminy na nákladní automobil.

Účastník řízení ve svém Vyjádření k poškození plynárenského zařízení ze dne 29. dubna 2016 uvedl, že na základě celoroční rámcové objednávky na rok 2015 č. 68 na poskytnutí dopravních prostředků byl společnosti Vodohospodářské stavby, společnost s ručením omezeným, pronajat strojní mechanismus (bagr). Obsluhu strojního mechanismu prováděl zaměstnanec účastníka řízení, pan [REDAKCE]. Dále k věci uvedl, že všichni zaměstnanci účastníka řízení jsou úkolováni se řídit příkazy stavbyvedoucího či jiné pověřené osoby odběratele. K vlastnímu poškození plynárenského zařízení uvedl, že se o něm dozvěděl až zahájením kontroly ze strany Úřadu. Účastníkovi řízení není známo, kdo obdržel faktury za poškození plynárenského zařízení a kdo škodu uhradil. Účastník řízení nedisponuje žádnými podklady o vytyčení, stavebním deníkem či fotodokumentaci z místa poškození plynárenského zařízení.

Společnost Vodohospodářské stavby, společnost s ručením omezeným, ve věci Stanovisko k vyjádření účastníka řízení ze dne 22. června 2016 uvedla, že na základě celoroční rámcové objednávky na rok 2015 č. 68 na poskytnutí dopravních prostředků s účastníkem řízení byl společnosti Vodohospodářské stavby, společnost s ručením omezeným, pronajat strojní mechanismus (bagr) včetně strojníka. Plynárenské zařízení bylo řádně vytyčeno. Strojník, pan [REDAKCE], který obsluhoval strojní mechanismus (bagr) byl před zahájením zemních prací seznámen s polohou plynárenského zařízení v terénu.

V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo dle Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení č. [REDAKCE] ze dne 20. října 2015 a Protokolu o úniku plynu z poškozeného plynárenského zařízení č. [REDAKCE] ze dne 20. října 2015 k doprovodnému úniku plynu do ovzduší v množství 679 m³ za dobu jeho trvání v délce 45 minut. V důsledku poškození plynárenského zařízení nedošlo k přerušení dodávky zemního plynu konečným zákazníkům.

Z kontrolního spisu sp. zn. 07184/2016-ERU, který byl převzat do správního spisu, měl úřad bezpochyby dostatek důkazů o tom, že to byl právě účastník řízení, kdo se dopustil správního deliktu. Správní orgán v souladu s ust. § 150 správního řádu, kdy považuje-li skutkové zjištění za dostatečné, vydá příkaz o uložení pokuty.

Úřad v tomto případě posuzoval spáchaný správní delikt dle právní úpravy energetického zákona účinného v době spáchání správního deliktu, tedy dle energetického zákona účinného do 31. prosince 2015. Listina základních práv a svobod čl. 40 odst. 6 stanoví, že: „Trestnost činu se posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější“. Správní orgán uvádí, že jak energetický zákon účinný do 31. prosince 2015 (ust. § 91a odst. 1 písm. m), tak i úprava účinná v době vydání tohoto rozhodnutí (ust. § 91a odst. 1 písm. o) trestá v právě uvedených ustanoveních vždy za porušení ust. § 68. odst. 3 energetického zákona. Ohledně samotné skutkové podstaty správního deliktu, tedy porušení ust. § 68 odst. 3, Úřad uvádí následující. Energetický zákon účinný do 31. prosince 2015 zakazoval provádět v ochranném pásmu činnosti, které by mohly ohrozit plynárenská zařízení, jejich spolehlivost

a bezpečnost provozu, při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně nesmí dojít k poškození plynárenského zařízení. Energetický zákon účinný v době vydání tohoto rozhodnutí ve svém ust. § 68 odst. 3 uvádí navíc, že v ochranném pásmu i mimo ně je každý povinen zdržet se jednání, kterým by mohl poškodit plynárenskou soustavu nebo omezit nebo ohrozit její bezpečný a spolehlivý provoz a veškeré činnosti musí být prováděny tak, aby nedošlo k poškození energetických zařízení. Z uvedeného srovnání je zřejmé, že pozdější právní úprava je pro pachatele předmětného správního deliktu přísnější, když zakazuje i již pouhé omezení bezpečnosti a spolehlivosti provozu plynárenských zařízení, naproti právní úpravě účinné do 31. prosince 2015, kde pro naplnění skutkové podstaty správního deliktu nepostačovalo pouhé omezení provozu, ale bylo nutné bezpečnost a spolehlivost provozu plynárenského zařízení ohrozit.

Správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8 až 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo některou z povinností stanovených v ust. § 46 odst. 12 nebo 13 energetického zákona. V rámci příkazního řízení se správní orgán zabýval porušením zákazu poškození plynárenského zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona.

V projednávaném případě je znakem skutkové podstaty správního deliktu poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě není na základě zjištěných okolností pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, kdo prováděl zemní práce, při kterých došlo k poškození plynárenského zařízení.

Nad rámec uvedeného správní orgán konstatuje, že charakteristickým znakem tzv. správních deliktů právnických osob a fyzických osob podnikajících je skutečnost, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se o objektivní odpovědnost, tedy odpovědnost za výsledek. Je tedy věcí účastníka řízení, aby si při výkonu své činnosti počínal tak, aby neporušil povinnosti dané příslušnými právními předpisy, v případně jednání účastníka řízení, aby neporušil povinnosti stanovené energetickým zákonem.

S ohledem na výše uvedené lze konstatovat, že účastník řízení svým jednáním porušil ust. § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona a byly tak naplněny formální znaky správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona.

V souvislosti s naplněním formální stránky správního deliktu se správní orgán musel zabývat rovněž naplněním tzv. materiální stránky správního deliktu (škodlivosti správního deliktu pro společnost) tak, jak vyplývá ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 8 As 17/2007-135, ze dne 31. května 2007). Správní orgán má za to, že jednání účastníka řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky správního deliktu, neboť v jeho jednání lze shledat také společenskou nebezpečnost (škodlivost), spočívající v ohrožení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy, neboť aktivním jednáním účastníka řízení došlo k poškození plynárenského zařízení s výše uvedenými následky.

Správní orgán se v rámci příkazního řízení dále zabýval otázkou možných liberačních důvodů, tedy důvodů zbavujících účastníka řízení odpovědnosti za spáchání správního deliktu ve smyslu ust. § 91d odst. 1 energetického zákona, a dospěl k závěru, že účastník řízení

s ohledem na výše uvedené ne vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránil.

Lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona.

Za správní delikt podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 4 téhož zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Při stanovení výše pokuty postupoval správní orgán v souladu s ust. § 91d odst. 2 energetického zákona.

Při stanovení výše uložené pokuty hodnotil správní orgán provádění prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení prostřednictvím strojního mechanismu jako přitěžující okolnost.

Z pohledu zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenských zařízení je třeba konstatovat, že následky (typ poškozeného plynárenského zařízení, množství uniklého zemního) správního deliktu byly v tomto konkrétním případě střední a závažnost spáchaného deliktu lze z tohoto pohledu hodnotit také jako relativně vysokou. Tyto okolnosti zvyšují závažnost správního deliktu.

V důsledku poškození plynárenského zařízení nedošlo k přerušení dodávky plynu konečným zákazníkům, což hodnotí správní orgán jako polehčující okolnost.

Vzhledem k tomu, že správní orgán stanovil pokutu ve výši 52 000 Kč, tj. u samotné spodní hranice zákonného rozpětí pokuty, nelze v případě správního trestání právnické osoby uvažovat o tom, že by taková výše pokuty mohla mít na účastníka řízení likvidační dopad. Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem a zároveň ji považuje za odstrašující, a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Nadto správní orgán poznamenává, že pokuta byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Souběžně je výrokem III. ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto příkazu lze podle ust. § 150 odst. 3 správního řádu podat odpor ve lhůtě 8 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Včasným podáním odporu se příkaz ruší a řízení pokračuje. Lhůty pro vydání rozhodnutí začínají znovu běžet dnem podání odporu. Příkaz, proti němuž nebyl podán odpor, se stává pravomocným a vykonatelným rozhodnutím v souladu s ust. § 150 odst. 3 správního řádu.

Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

Mgr. Vlasta Chroustová, v. r.
oprávněná úřední osoba
odbor správních řízení